

Sygn. akt IV Ka 433/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Inspektora(...) w K. R. K.

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2017 r.

sprawy **M. M.**

syna K. i Z. z domu R.

urodzonego (...) w S.

obwinionego z art. z art. 281 pkt 4 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks Pracy

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 5 maja 2017 r. sygnatura akt II W 812/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 50 zł i wymierza 100 zł opłaty za to postępowanie.

Sygn. akt IV Ka 433 / 17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 5 maja 2017r. sygn. akt II W 812/16:

I. Obwinionego M. M. uznał za winnego tego, że będąc Dyrektorem (...) - działając w imieniu pracodawcy (...) - w dniu 17 grudnia 2015 roku nałożył na K. M., pracownicę (...), karę inną niż przewidzianą w przepisach prawa pracy o odpowiedzialności porządkowej pracownika, czego wyrazem jest pismo z dnia 17 grudnia 2015 roku o nazwie „pouczenie dyscyplinujące”, to jest wykroczenia z art. 281 pkt 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks Pracy i za to na podstawie art. 281 pkt 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks Pracy wymierzył obwinionemu karę 1.000 (jednego tysiąca) złotych grzywny.

II. Zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 100 złotych zryczałtowanych kosztów postępowania oraz wymierzył mu kwotę 100 zł tytułem opłaty sądowej.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się obwiniony, wnosząc apelację za pośrednictwem obrońcy z wyboru.

Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. Obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku nakazowego, a mianowicie naruszenie:

1) naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającej na przyjęciu, iż pismo pn. „Pouczenie dyscyplinujące” jest karą nie przewidzianą w przepisach prawa pracy a obwiniony dopuścił się wykroczenia poprzez jego podpisanie w imieniu pracodawcy, gdy tymczasem z pisma pn. pouczenie dyscyplinujące nie wynika, aby K. M. została ukarana oraz aby przypisywany obwinionemu czyn stanowił wykroczenie,

2) art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na korzyść obwinionego, tj. poprzez przyjęcie, iż pismo pn. „Pouczenie dyscyplinujące” stanowi karę inną niż przewidzianą w przepisach prawa pracy o odpowiedzialności porządkowej pracownika, gdy tym czasem wyjątkowo rozbieżne są stanowiska autorów - autorytetów prawa, komentujących art. 281 pkt 4 KP w zakresie wykładni zwrotu "innych kar niż przewidziane w przepisach praw pracy".

Wg. części autorów komentowany artykuł penalizuje stosowanie jedynie kar innego rodzaju aniżeli przewidziane w przepisach prawa pracy (por. Świątkowski, Komentarz 2006, s. 1180; M. Nałęcz, [w:] Muszalski, Komentarz 2003, s. 1067; R. Celeda, [w:] Zieliński, Komentarz 2000, s. 1142). Zdaniem innych, wykroczeniem jest także stosowanie kar pieniężnych, a zatem rodzajowo tożsamy z przewidzianymi w przepisach, ale w wymiarze wyższym, niż przewidują to przepisy prawa pracy (por. K. Rączka, [w:] Gersdorf, Rączka, Salwa (red.), Skoczyński, Komentarz 2005, s. 892; Wratny, Komentarz 2005, s. 718).

3) art. 410 i 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w. poprzez niedostateczne wyjaśnienie podstaw orzeczenia z uwagi na niewskazanie w uzasadnieniu wyroku, które fakty zostały przez Sąd uznane za udowodnione, a także na jakich dowodach i dlaczego oparł się Sąd oraz dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, co w konsekwencji utrudnia kontrolę odwoławczą.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść wyroku, a mianowicie; mu czynu, pomimo że w świetle okoliczności faktycznych wina obwinionego społeczna szkodliwość czynu jest, co najmniej wątpliwa i powinna być rozpatrywana przy uwzględnieniu zasady wyrażonej w art 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.

3. Obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 281 pkt 4 k.p. przez jego

błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że obwiniony M. M. nałożył będąc Dyrektorem (...) - działając w imieniu pracodawcy (...) w dniu 17 grudnia 2016 r. nałożył na K. M. pracownicę (...) karę inną niż przewidzianą w przepisach prawa pracy o odpowiedzialności porządkowej pracownika, czego wyrazem jest pismo z dnia 17 grudnia 2015 r. pn. „Pouczenie dyscyplinujące” tj. o wykroczenie z art. 281 pkt 4 ustawy Kodeks Pracy, gdy tym czasem z treści pisma pn. „Pouczenie dyscyplinujące” nie wynika, aby na pokrzywdzoną została nałożona jakakolwiek

kara, a obwiniony popełnił czyn społecznie szkodliwy, zawiniony i zabroniony przez ustawę w czasie jego popełnienia, pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny lub nagany.

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez odmienne orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu,

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Apelacja jest bezzasadna.

Konstrukcja apelacji dowodzi, że jej autor popadł w zasadnicze sprzeczności – najpierw zarzucił obrazę prawa procesowego art. 7 kpk (błędną ocenę dowodów), nie wskazując jednocześnie na czym miały polegać owe błędy oceny Sądu Rejonowego, dalej sformułował mało zrozumiały zarzut obrazę art. 5 § 2 kpk (który przecież dotyczy sfery dokonywania ustaleń faktycznych, o ile można ustalić co najmniej dwie równoważne wersje zdarzenia, co w niniejszej sprawie nie zachodzi), obrazę art. 410 kpk i art. 424 § 1 kpk (nie wskazując które dowody zostały pominięte przez sąd), dalej błędnych ustaleń faktycznych w kontekście dyspozycji art. 281 pkt. 4 kp. Chyba najbardziej zaskakującym jest zarzut wyrażony w pkt. 2 ust. 1) apelacji tj. błędnych ustaleń faktycznych tj. wątpliwej winy i społecznej szkodliwości czynu – wszak ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu można skutecznie kwestionować, o ile akceptuje się ustalenia faktyczne, a te przecież apelujący w pozostałych zarzutach zakwestionował.

Kontrola odwoławcza wykazała, że Sąd Rejonowy poczynił w sprawie trafne ustalenia faktyczne, które oparł o prawidłowo przeprowadzone i ocenione dowody. Przedmiotem postępowania jest pismo pt. „ Pouczenie dyscyplinujące”, skierowane przez obwinionego jako dyrektora (...) w K. do podległego mu pracownika K. M., pismo to znajduje się w aktach sprawy (k. 98 akt) a obwiniony nie kwestionuje swego autorstwa. Pozostało zatem ocenić merytorycznie treść owego pisma i dokonać jej subsumpcji w ramach prawa materialnego art. 281 pkt. 4 kp, z czego Sąd Rejonowy wywiązał się prawidłowo. Trafnie Sąd uzasadnił swe stanowisko, m. in przywołując akceptowane stanowisko Sądu Najwyższego, że pismo zawiera sformułowania będące karą inną, niż przewidziana w przepisach prawa pracy, co wyczerpuje ustawowe znamiona wykroczenia z art. 281 pkt. 4 ustawy kodeks pracy. Takie wnioski końcowe o sprawstwie oraz zawinięciu obwinionego są prawidłowe, mieszczą się w granicach swobodnej oceny dowodów, w żadnym wypadku nie można im zarzucić dowolności, zaś uzasadnienie pisemne wyroku odpowiada wymogom art. 424 kpk.

Wypada przypomnieć, że obowiązki i uprawnienia pracodawcy wobec pracownika reguluje przede wszystkim ustawa kodeks pracy, dalej układy i porozumienia zbiorowe, regulaminy i statuty, zakresy obowiązków oraz umowy o pracę. Regulacje te nie znają pojęcia „ pouczenia dyscyplinującego”. W razie łamania przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy pracodawca może stosować karę upomnienia i karę nagany, za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy lub przepisów przeciwpożarowych, opuszczenie pracy bez usprawiedliwienia, stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy - pracodawca może również stosować karę pieniężną (art. 108 § 1 i 2 kp). Wskazana regulacja kodeksowa gwarantuje pracownikowi wysłuchanie przed nałożeniem kary ale i uprawnienie do złożenia sprzeciwu a w razie jego nieuwzględnienia wystąpienie do sądu pracy o uchylenie zastosowanej wobec niego kary (art. 112 § 1 i 2 kp), nadto pracodawca może uznać karę za niebyłą na warunkach i w terminach określonych w art. 113 kp, a wtedy odpis zawiadomienia o ukaraniu usuwa się z akt osobowych pracownika.

Postępowanie obwinionego złamało powyższe zasady. Już tylko tytuł przedmiotowego pisma ”Pouczenie dyscyplinujące” wskazuje na intencję pracodawcy dyscyplinowania pracownika, zatem karania za jakieś delikty pracownicze.

Samo pismo zostało sporządzone na druku firmy, opatrzonym jej logo i wszystkimi danymi używanymi w korespondencji firmy, obwiniony jako osoba reprezentująca firmę podpisał je i opatrzył własną pieczęcią służbową. Pismo to opatrzone także datą oraz liczbą dziennika (...). Zostało doręczone K. M. w sekretariacie w za potwierdzeniem odbioru. Pismo to było rejestrowane i pozostawało w obiegu kancelaryjnym, tym samym stało się dostępnym dla innych pracowników (...) chociażby działu kadr (znali treść np. świadkowie A. B. i E. K.), przedmiotowe pismo było także omawiane publicznie na sesji Rady Miejskiej (k. 225).

W piśmie obwiniony:

- podległej sobie pracownicy K. M. zarzucił postępowanie szkodzące zakładowi pracy przez stawienie się z osobą postronną na rozmowę służbową pracodawcą w kwestii dotyczącej jej stosunku pracy,(której to osoby obwiniony

nie uznał za pełnomocnika, mimo że była to osoba będąca adwokatem, zatem osobą umocowaną prawnie do reprezentowania pracownika),

- ocenił powyższe postępowanie jako naruszenie obowiązku wykonywania poleceń pracodawcy, które naruszało obowiązek przestrzegania ustalonej organizacji pracy a także utrudniało pracę innych pracowników (...) (a przecież takie zachowanie nie łamało ani porządku i dyscypliny pracy ani nikomu jej nie utrudniało),

- zagroził pracownicy konsekwencjami służbowymi.

Pismo o takiej treści jednoznacznie negatywnie ocenia sposób wykonywania obowiązków służbowych przez pracownika, jako pracownika niezdyscyplinowanego, któremu zarzuca nawet utrudnianie pracy innym pracownikom, stanowi zatem swego rodzaju dolegliwość, którą pracownica poczuła się skrzywdzona. Jednocześnie tryb pisma nie dał jej możliwości odwołania od treści pisma w trybie przewidzianym kodeksem pracy.

Bez wątplenia wyrażone negatywne oceny pracodawcy w przedmiotowym piśmie mogą wpływać ujemnie kwestie zatrudnienia, dalszą drogę zawodową i budowanie kariery K. M. w przyszłości, tak w aktualnym czy w innym zakładzie pracy, bo K. M. jest z wykształcenia muzykiem, nauczycielem i wykonuje obowiązki menagera i dyrygenta chóru, co wymaga szczególnych predyspozycji tej osoby jako pracownika. Z materiałów sprawy nie wynika, by obwiniony wycofał zastrzeżenia wobec pracownika, zawarte w przedmiotowym piśmie, uznał je za np. nieporozumienie, wręcz przeciwnie, jako pracodawca w następnych dniach ukarał ją dwukrotnie karami porządkowymi nagany i upomnienia, ostatecznie uchylonymi przez Sąd Pracy.

Oczywiście myli się apelujący, podnosząc, że pismo miało wyłącznie walor informacyjny dla pracownika, przypominając mu o „elementarnych obowiązkach pracowniczych”, a dolegliwość dla pracownika żadna. Chociażby przez nadanie pismu obiegu służbowego za wiedzą i pośrednictwem innych pracowników (...) oraz omówienie pisma podczas publicznych obrad Rady Miejskiej K. negatywna opinia pracodawcy o K. M. została de facto upowszechniona. Te okoliczności oraz faktyczna niemożność K. M. odwołania się od nałożonej kary w trybie ustawowym przekreślają także pogląd apelującego o braku w działaniu obwinionego społecznej szkodliwości czynu.

Tak więc uznanie winy obwinionego w zaskarżonym wyroku jest jedynie trafnym rozstrzygnięciem końcowym.

Wymiar kary w postaci 1000 złotych grzywny , tj. minimalny przewidziany art. 281 kp, powinien spełnić określone w art. 33 kw dyrektywy, w tym osiągnąć cele, jakie kara ta winna osiągnąć zarówno wobec ukaranego oraz w zakresie społecznego oddziaływania. Grzywna ta – przez jej minimalny wymiar - jest raczej karą symboliczną, jej wykonanie powinno wdrożyć obwinionego do poszanowania porządku prawnego.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk, art.118 §1 kpw w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia Dz. U. Nr 118, poz.1269 a także art. 21 pkt. 2 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Dz. U. Nr 49, poz.223 z późn. zm., obciążając nimi obwinionego wobec przegrania apelacji.